

Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος: «Η Ελλάδα συνεχίζει να θεωρεί τους Αποδήμους παιδιά της»

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος σε βαρυσήμαντη συνέντευξή του στον «Εθνικό Κήρυκα», στον Θεόδωρο Καλμούκο, αναφέρθηκε με λόγια φιλόφρονα στην Ομογένεια των ΗΠΑ, αλλά και την ελληνική Διασπορά ανά τον κόσμο.

Μίλησε ακόμη για τη σημασία της Ορθόδοξης Πίστεως και Εκκλησίας, το πνευματικό, φιλανθρωπικό και εθνικό έργο της Εκκλησίας της Ελλάδος, τις διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις, την εκκλησιαστική περιουσία, την Κύπρο, την κατάσταση στη Συρία και γενικά στον κόσμο.

Η συνέντευξη του Μακαριοτάτου έχει ως εξής:

«Εθνικός Κήρυκας»: Μακαριότατε, Ποιες είναι οι προκλήσεις που η Ορθόδοξη Εκκλησία αντιμετωπίζει;

Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος: Η Ορθόδοξη Εκκλησία αντιμετωπίζει σειρά προκλήσεων όπως το νέο κύμα εκκοσμίκευσης, οι διάφορες ηθικές και βιοηθικές προκλήσεις της εποχής μας, ο θρησκευτικός πλουραλισμός λόγω της μετακίνησης και μετανάστευσης, ο διάχυτος μηδενισμός, ο αφυπνισμός (wokism/woke culture), η επέλαση της τεχνητής νοημοσύνης κ.λπ.

Η Εκκλησία της Ελλάδος ως κατά τόπον Εκκλησία αντιμετωπίζει και αυτή τις προκλήσεις αυτές καθώς και άλλες συναφείς, οι οποίες συνδέονται με ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα και έχουν άμεση σχέση και με την Ελληνική Πολιτεία: το δημογραφικό, το μεταναστευτικό, η ενδοοικογενειακή βία κ.λπ. Η Εκκλησία πέραν από το κατ' εξοχήν πνευματικό αγιαστικό έργο Της, επιτελεί και κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο και μετέχει ενεργά στα κοινωνικά ζητήματα, επιδιώκοντας να συμβάλει θετικά στην επίλυσή τους.

«Ε.Κ.»: Πώς βλέπετε την τρέχουσα κατάσταση στις διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Είναι επάναγκες οι μεν διορθόδοξες σχέσεις, οι οποίες τελευταία έχουν διαταραχθεί, να αποκατασταθούν το γρηγορότερο δυνατόν, τα προβλήματα μεταξύ των Αδελφών Ορθοδόξων Εκκλησιών να επιλυθούν, οι εντάσεις να εκλείψουν, οι δε διαχριστιανικές σχέσεις να προωθήσουν τον διάλογο, την καταλλαγή, την αλληλεγγύη, σε πνεύμα αγάπης και αλήθειας. Είναι βέβαια αναγκαίο οι Χριστιανικές Εκκλησίες να μην υιοθετούν πρακτικές, οι οποίες δημιουργούν νέα χάσματα και νέα προβλήματα, ανυπέρβλητα στον διαχριστιανικό διάλογο.

«Ε.Κ.»: Πώς βλέπετε τις σχέσεις Εκκλησίας - Πολιτείας στην Ελλάδα του 21ου αιώνα;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Η Εκκλησία της Ελλάδος θεωρεί πως το υφιστάμενο πλαίσιο σχέσεων Εκκλησίας - Πολιτείας, όπως αυτό αποτυπώνεται στο Σύνταγμα (Προοίμιο, Άρθρο 3, 13, νομοθεσία και νομολογία) ερείδεται στην μακρά Ελληνορθόδοξη παράδοση και ιδιοπροσωπία αφ' ενός, ενώ διασφαλίζει πλήρως την θρησκευτική ελευθερία αφ' ετέρου. Είναι σημαντικό οι Χώρες να διατηρούν την εθνοθρησκευτική ταυτότητά τους και να μην αντιγράφονται μοντέλα, άσχετα με τις παραδόσεις τους και τις αναγκαιότητες του πολιτικού και κοινωνικού τους βίου, ιδιαιτέρως στην εποχή μας. Στο «ελληνικό παράδειγμα» σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας οι δύο κορυφαίοι αυτοί θεσμοί διάγουν «βίο παράλληλο». Θεωρούμε ότι αυτό θα πρέπει να παραμείνει.

«Ε.Κ.»: Τι ακριβώς συμβαίνει με την «εκκλησιαστική περιουσία»;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Παρά τα λεγόμενα, η Εκκλησία της Ελλάδος έχει δυστυχώς απωλέσει σχεδόν το σύνολο της περιουσίας της, αρχής γενομένης από την υποχρεωτική διάλυση των Ιερών Μονών και την απαλλοτρίωση της περιουσίας τους κατά την εποχή της Αντιβασιλείας του Οθωνα (1833-1835), «χάριν δημοσίου

συμφέροντος». Έκτοτε «πάλιν και πολλάκις» απαλλοτριώθηκαν εκκλησιαστικά κτήματα με συμβολικές ή και καθόλου αποζημιώσεις. Η Εκκλησία προσέφερε τα πάντα στον ελληνικό λαό, όσο καμία άλλη θρησκευτική κοινότητα στη Χώρα και «απώλεσε» τα περισσότερα για να ανταποκριθεί σε διάφορες προκλήσεις (ιδιαίτερος μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, αλλά και μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο). Η Πολιτεία, αναγνωρίζοντας το γεγονός αυτό της αποψίλωσης της εκκλησιαστικής περιουσίας με συμβολική ή και ανύπαρκτη αποζημίωση «χάριν του δημοσίου συμφέροντος», θεσμοθέτησε την μισθοδοσία του ιερού κλήρου, έτσι ώστε οι ιερείς που τόσα προσφέρουν στις πόλεις και στην επαρχία να έχουν έναν μισθό. Οι ιερείς μας είναι ως επί το πλείστον έγγαμοι και μάλιστα πολύτεκνοι και συμβάλλουν καθοριστικά και μοναδικά στο δημογραφικό ζήτημα, όσο καμία άλλη επιμέρους κοινωνική ομάδα. Κατά συντριπτική πλειοψηφία, οι πολύτεκνοι στην Ελλάδα προέρχονται επίσης από ιδιαίτερα αφοσιωμένες Ορθόδοξες χριστιανικές οικογένειες, των οποίων η πολυτεκνία αποτελεί μείζονα πνευματική και κοινωνική αξία.

Από το 100% του 1830 έχει πλέον απομείνει μόλις το 4% και αυτό είναι αντικειμενικά πολύ λίγο, ασχέτως των μυθευμάτων που κυκλοφορούν περί «αμύθητης περιουσίας» της Εκκλησίας. Εν πάση περιπτώσει, ό,τι έχει απομείνει η Εκκλησία της Ελλάδος θέλει να το «εκμεταλλευθεί» και να το διαθέσει για την ενίσχυση του φιλανθρωπικού της έργου, τη στήριξη των δομών της, την αρωγή προς τον ελληνικό λαό, τα παιδιά Της.

«Ε.Κ.»: Ποιος ήταν ο ρόλος της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά τη διάρκεια της ελληνικής οικονομικής κρίσης χρέους 2009-2018;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Η οικονομική κρίση χρέους του 2009 και εξής προκάλεσε πλήθος προβλημάτων: οικονομικά, εργασιακά, κοινωνικά, υγειονομικά, ψυχολογικά, ψυχιατρικά, ηθικά κ.ά. Η Εκκλησία θεώρησε ότι η οικονομική κρίση υπήρξε απότοκο και προϊόν μιας πνευματικής και ηθικής κρίσης και παρακμής. Εν πάση περιπτώσει, η Εκκλησία κινητοποίησε αμέσως μηχανισμούς με σκοπό την στήριξη της ελληνικής κοινωνίας, των ευαλίστων ομάδων. Χωρίς την φιλανθρωπική δράση της Εκκλησίας τα προβλήματα θα είχαν οξυνθεί περαιτέρω, με ό,τι αυτό ενδεχομένως θα συνεπαγόταν για την σταθερότητα και την συνοχή, ακόμη και για την εθνική ασφάλεια της Χώρας. Η κρίση δεν έχει ακόμη παρόλθι και η Εκκλησία συνεχίζει το πολύπλευρο φιλανθρωπικό Της έργο.

«Ε.Κ.»: Ποια η «σχέση» της Διασποράς με την Εκκλησία της Ελλάδος;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Η Ελληνική Διασπορά -και ειδικότερα των ΗΠΑ- έχει πρωτίστως και κυρίως μεγάλη σημασία, συναισθηματική, ψυχολογική και ηθική

σημασία για την Ελλάδα. Αισθανόμαστε ότι οι Αδελφοί μας των ΗΠΑ είναι στο πλευρό μας στηρίζοντας τη Μητέρα Πατρίδα τους. Η πολιτική, οικονομική και λοιπή αρωγή της τα τελευταία χρόνια υπήρξε πολύτιμη. Εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας!

Η Εκκλησία της Ελλάδος ενδιαφέρεται για την Ελληνορθόδοξη Διασπορά. Η Ελληνική Διασπορά -ιδιαιτέρως των ΗΠΑ- μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για σειρά «εθνικών ζητημάτων» από τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό. Οι αναθεωρητικές -επεκτατικές- τάσεις της γείτονος («γαλάζια πατρίδα») μας ανησυχούν, ενώ δεν έχουν έρεισμα στο Διεθνές Δίκαιο. Αποτελούν πάγια επεκτατική τακτική της Τουρκίας. Ο εξισλαμισμός των βυζαντινών εκκλησιών σε Κωνσταντινούπολη, Τραπεζούντα, Νίκαια και άλλες περιοχές της Τουρκίας μας λύπησε βαθύτατα, διότι αποτελεί μορφή σύγχρονης πολιτισμοκτονίας και θρησκευτικής μισαλλοδοξίας. Χρειάζεται η αρωγή των Αποδήμων και ιδιαιτέρων των Ελληνοαμερικανών για ευνόητους λόγους.

Είναι επάναγκες να διατηρηθεί και να επαυξηθεί ο διαχρονικός οργανικός δεσμός μεταξύ Μητέρας Πατρίδος και Διασποράς. Η Ελλάδα συνεχίζει να θεωρεί τους Αποδήμους παιδιά της και να εύχεται την επιστροφή τους.

«Ε.Κ.»: Ποιος υπήρξε ο ρόλος της Διασποράς κατά τη διάρκεια της «Ελληνικής Κρίσης Χρέους»;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Η Διασπορά -ιδιαιτέρως των ΗΠΑ- διαδραμάτισε σημαντικό πολύτιμο ρόλο. Αμέσως, ο διεθνής φιланθρωπικός οργανισμός των Ορθοδόξων των ΗΠΑ «International Orthodox Christian Charities-IOCC», χάρις και στην προσωπική παρέμβαση του Σεβασμιωτάτου πρώην Αρχιεπισκόπου Αμερικής κ. Δημητρίου, θεμελίωσε συνεργασία με τον φιλανθρωπικό οργανισμό «Αποστολή» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών το 2012, διοχέτευσε και συνεχίζει έκτοτε να διοχετεύει πολύτιμη βοήθεια προς την Ελλάδα. Είμαστε βαθύτατα ευγνώμονες προς τους Ελληνοαμερικανούς για την οποιαδήποτε βοήθειά τους και προσευχόμαστε ο Θεός να τους ανταποδίδει κατά τα έργα τους και να έχουν την ευχή του Εθνους.

«Ε.Κ.»: Υπάρχουν Ελληνοαμερικανοί, που συμβάλλουν οικονομικώς στο έργο της Εκκλησίας της Ελλάδος;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Πληροφορούμαι ότι πολλοί Ελληνοαμερικανοί βοηθούν ιερές μητροπόλεις, ενορίες, ιερές μονές, ιδρύματα εκκλησιαστικά, αλλά και τον φιλανθρωπικό οργανισμό «Αποστολή», ο οποίος επιτελεί τεράστιο έργο εδώ και 14 χρόνια (2010-). Ιδιαιτέρως συγκινητική υπήρξε η ανταπόκριση και η άμεση

κινητοποίηση εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. Ελπιδοφόρου και των δομών της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής, μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού, καθώς ενίσχυσαν έμπρακτα τις προσπάθειές μας για την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης του Ιδρύματος Κόκκορη της Ιεράς μας Αρχιεπισκοπής και η Ιερά Μονή Άξιον Εστί στον Βαρνάβα Αττικής. Επανερχόμενος τώρα στην περίπτωση της «Αποστολής», της οποίας τυγχάνω ιδρυτής και πρόεδρος, αναφέρω το Ιδρυμα John G. Rangos, John L. Santikos Charitable Foundation of the San Antonio Area Fund, Jaharis Family Foundation, John G. Rangos Sr. Charitable Foundation, The Hellenic Initiative, Ιερά Αρχιεπισκοπή Αμερικής, Greek Orthodox Ladies Philoptochos Society, AHEPA, Giorgi Family Foundation, Leadership 100, Pancretan Association of America, Chian Federation. Όπως ανέφερα, ο IOCC συνεχίζει να δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και αυτό μας ικανοποιεί ιδιαιτέρως. Είμαστε βαθύτατα ευγνώμονες και αναγνωρίζουμε την συμβολή τους.

«Ε.Κ.» : Με αφορμή τα τελευταία δραματικά γεγονότα στην Συρία, πώς βλέπετε την κατάσταση μετά την πτώση του Αλ Ασαντ;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Η Συρία αποτελεί την άμεση γειτονία της Ελλάδος και της Κύπρου. Η τρέχουσα κατάσταση είναι όντως τραγική. Στη Συρία και στον γειτονικό Λίβανο υπάρχουν αραβόφωνοι και ελληνόφωνοι Ελληνορθόδοξοι από αρχαιοτάτων χρόνων υπό την κανονική δικαιοδοσία του Παλαιφάτου και Πρεσβυγενούς Πατριαρχείου Αντιοχείας και Πάσης Ανατολής. Χρειάζονται την πολύπλευρη αρωγή και στήριξή μας για να μην εξαφανισθεί η Ορθοδοξία και η Ρωμιοσύνη στην περιοχή, με ό,τι αυτό αναπόφευκτα θα συνεπαγόταν. Επικοινωνήσα με τον Μακαριότατο Αδελφό μου Πατριάρχη κ. Ιωάννη τον Ι΄ για να εκφράσω την αλληλεγγύη της Αδελφής Αγιωτάτης Εκκλησίας της Ελλάδος προς τους Ομογενείς-Ομοδόξους της Συρίας και του Λιβάνου. Προσευχόμαστε και ελπίζουμε να μην επικρατήσουν εν τέλει ακραία ισλαμικά στοιχεία, βοηθούμενα και έξωθεν, τα οποία θα θέσουν εν κινδύνω την ύπαρξη των θρησκευτικών κοινοτήτων της περιοχής και ιδιαιτέρως των Χριστιανικών, οι οποίες έχουν ήδη τραυματισθεί από τον πολυετή πόλεμο. Μετά την καταστροφή -γενοκτονία- των Ελληνορθόδοξων κοινοτήτων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, 1913-1923, οι Ελληνορθόδοξες κοινότητες της Συρίας, του Λιβάνου και της Παλαιστίνης είναι οι τελευταίες που έχουν απομείνει στην ευρύτερη περιοχή της Μ. Ανατολής. Η ασφάλειά τους απασχολεί όπως είναι φυσικό την Εκκλησία της Ελλάδος, και είμαι βέβαιος και την Ελληνική Πολιτεία.

«Ε.Κ.» : Ποιο μήνυμα επιθυμείτε να μεταφέρετε προς τη Διασπορά των ΗΠΑ;

Αρχ/πος Ιερώνυμος: Προτρέπω και ενθαρρύνω την ανά την Οικουμένη Ελληνική

Διασπορά να διατηρούν, να ενισχύουν και να μεταλαμπαδεύουν προς τις επόμενες γενεές τις παραδόσεις του Γένους μας, την Ορθόδοξη πίστη, την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό, ως ατομικοί «πρεσβευτές» της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού. Είναι φορείς του υψηλού και μοναδικού Ελληνορθοδόξου πολιτισμού με μοναδική, ανεπανάληπτη συμβολή στην παγκόσμια ιστορία, διανόηση, τέχνες, θεσμούς, πολιτισμό, αγώνες για την ελευθερία.

Να συμμετέχουν αδιαλείπτως και εποικοδομητικά στην πνευματική και εκκλησιαστική ζωή των ενοριών τους, να στηρίζουν και να βοηθούν τους εκκλησιαστικούς ταγούς και ποιμένες τους. Μέσω της ομόνοιας και της ομοψυχίας, της συνεργασίας και αποφεύγοντας διχασμούς και αντιπαλότητες οι ενορίες και οι κοινότητες προοδεύουν και επιτελούν τον εκκλησιαστικό, εθνικό και κοινοτικό σκοπό τους.

Να στηρίζουν τα εθνικά ζητήματα από τις καίριες θέσεις που κατέχουν· οι ελληνο-τουρκικές σχέσεις παραμένουν εν πολλοίς «προβληματικές» με πρόδηλη την ευθύνη της γείτονος, ενώ η χαίνουσα πληγή του Κυπριακού εξακολουθεί να προκαλεί αφόρητο πόνο στο «εθνικό σώμα» του Ελληνισμού, ιδιαιτέρως δε στους ομαίμους Αδελφούς μας της μαρτυρικής μεγαλονήσου μας Κύπρου, οι οποίοι δοκιμάζουν τις συνέπειες της εισβολής και κατοχής της ιδιαίτερης πατρίδας τους εδώ και πενήντα χρόνια από το μοιραίο 1974. Η συμβολή και αρωγή της Διασποράς είναι καίρια, ώστε να διαφυλαχθεί ο Ελληνισμός από τυχόν περιπέτειες στη ρευστή και επικίνδυνη εποχή μας.

Να διατηρούν τους δεσμούς με τους ιδιαιτέρους τόπους τους, να τους στηρίζουν, να τους επισκέπτονται, να επισκέπτονται την Ελλάδα, τα ιερά προσκυνήματα, να έρχονται στην Ελλάδα για σπουδές, θερινά σχολεία, κατασκηνώσεις· διαβάζω πως πάνω από 6.000 Αμερικανοί φοιτητές έρχονται στην Ελλάδα για σπουδές, αριθμός-ρεκόρ. Να έρχονται στην Ελλάδα για πνευματική αναγέννηση, πολιτισμική ανανοηματοδότηση, αλλά και για διακοπές και επιχειρήσεις, και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις να επιστρέψουν και πάλι προς μόνιμη εγκατάσταση.

«Ε.Κ.»: Μακαριότατε, σας ευχαριστώ!

Αρχι/πος Ιερώνυμος: Και εγώ σας ευχαριστώ και σας ασπάζομαι πατρικά, εκφράζοντας και μεταφέροντας προς τον «Εθνικό Κήρυκα» και προς τους Ελληνοαμερικανούς την αγάπη από την Εκκλησία της Μητέρας Πατρίδος.

Πηγή: [Εθνικός Κήρυξ](#)